

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.4.2023.
C(2023) 2578 final

ANNEX

PRILOG

KOMUNIKACIJI KOMISIJE

Odobrenje sadržaja nacrtu uredbe Komisije o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa

PRILOG
UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od XXX

**o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju
Europske Unije na potpore *de minimis* koje se dodjeljuju
poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog
interesa**

NACRT

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora¹, a posebno njezin članak 2. stavak 1.,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za državne potpore,

budući da:

- (1) Iskustvo Komisije u primjeni pravila o državnim potporama na poduzetnike koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa u smislu članka 106. stavka 2. UFEU-a pokazalo je da se gornja granica do koje se može smatrati da prednosti dodijeljene takvim poduzetnicima ne utječu na trgovinu među državama članicama i ne narušavaju odnosno ne prijetu da će narušiti tržišno natjecanje može u nekim slučajevima razlikovati od opće gornje granice *de minimis* potpore utvrđene Uredbom (EU) br. XXX. U svakom slučaju, barem neke od tih prednosti vjerojatno predstavljaju naknadu za dodatne troškove povezane s pružanjem usluga od općeg gospodarskog interesa. Štoviše, mnoge aktivnosti koje se smatraju pružanjem usluga od općeg gospodarskog interesa ograničenog su teritorijalnog opsega.
- (2) Na temelju toga Komisija je 2012. donijela Uredbu (EU) br. 360/2012² koja sadržava posebna pravila *de minimis* za poduzetnike koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa. U skladu s člankom 2. stavkom 2. te uredbe, za potporu koja se dodjeljuje poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa trebalo bi smatrati da ne utječe na trgovinu među državama članicama i ne narušava odnosno ne prijeti da će narušiti tržišno natjecanje pod uvjetom da ukupan iznos potpore koja se dodjeljuje za

¹ SL L 248, 24.9.2015., str. 1.

² Uredba Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. travnja 2012. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na potpore *de minimis* koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa (SL L 114, 26.4.2012., str. 8.).

pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa koju primi poduzetnik korisnik potpore ne premašuje 500 000 EUR u bilo kojem razdoblju od tri fiskalne godine.

- (3) Ta je uredba izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2020/1474³ kako bi se njezino razdoblje primjene produljilo do 31. prosinca 2023. i kako bi se poduzetnicima koji su postali poduzetnici u teškoćama zbog pandemije bolesti COVID-19 omogućilo da u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2021. ostanu prihvatljivi u skladu s Uredbom (EU) br. 360/2012.
- (4) S obzirom na iskustvo stečeno u primjeni Uredbe (EU) br. 360/2012 kako je izmijenjena Uredbom 2020/1474, primjereno je revidirati tu uredbu, posebno kako bi se uskladila s općom uredbom o *de minimis* potporama (EU) br. XXX i s obzirom na njezin istek 31. prosinca 2023.
- (5) Primjereno je povećati gornju granicu *de minimis* potpore koju može primiti jedan poduzetnik za usluge od općeg gospodarskog interesa po državi članici tijekom bilo kojeg trogodišnjeg razdoblja na 650 000 EUR. Ta gornja granica odražava inflaciju od stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 360/2012 i vjerojatna kretanja tijekom razdoblja važenja ove Uredbe. Ta je gornja granica potrebna kako bi se za svaku mjeru obuhvaćenu ovom Uredbom moglo smatrati da ne utječe na trgovinu među državama članicama i da ne narušava odnosno ne prijeti da će da narušiti tržišno natjecanje.
- (6) Pri utvrđivanju poštuje li se ta gornja granica trebalo bi u obzir uzeti fiskalne godine koje u fiskalne svrhe koristi poduzetnik u predmetnoj državi članici. Relevantno razdoblje od tri uzastopne godine trebalo bi ocjenjivati na pomičnoj osnovi tako da se pri svakoj novoj dodjeli *de minimis* potpore utvrdi ukupan iznos *de minimis* potpore dodijeljene u predmetnoj fiskalnoj godini i tijekom prethodne dvije fiskalne godine. Potpora koju je dodijelila država članica trebala bi se uzeti u obzir u tu svrhu čak i ako se u cijelosti ili djelomično financira iz sredstava koja potječu iz Unije, a pod kontrolom su te države članice. Mjere potpore koje prelaze gornju granicu *de minimis* potpore ne bi se smjele razdijeliti na više manjih dijelova kako bi se ti dijelovi obuhvatili područjem primjene ove Uredbe.
- (7) Za potrebe pravila o tržišnom natjecanju utvrđenih u UFEU-u, poduzetnik je svaki subjekt, bilo da je riječ o fizičkoj ili pravnoj osobi, koji obavlja gospodarsku djelatnost, bez obzira na njegov pravni status i način financiranja⁴. Sud Europske unije pojasnio je da se za subjekt koji „drži kontrolni paket udjela u trgovačkom društvu” i koji „stvarno izvršava tu kontrolu izravnim ili neizravnim sudjelovanjem u upravljanju tim trgovačkim društvom” mora smatrati da sudjeluje u gospodarskoj djelatnosti tog društva. Stoga takav subjekt treba smatrati poduzetnikom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a⁵. Sud Europske unije odlučio je da se svi subjekti koje kontrolira (na pravnoj ili *de facto* osnovi) isti subjekt trebaju smatrati jednim poduzetnikom⁶. Radi pravne sigurnosti i smanjenja administrativnog opterećenja, u ovoj Uredbi trebalo bi navesti

³ Uredba Komisije (EU) 2020/1474 od 13. listopada 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 360/2012 u pogledu produljenja njezina razdoblja primjene i vremenski ograničenog odstupanja za poduzetnike u teškoćama radi uzimanja u obzir posljedica pandemije bolesti COVID-19 (SL L 337, 14.10.2020., str. 1.).

⁴ Presuda Suda od 10. siječnja 2006., *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze i dr.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točka 107.

⁵ *Ibid*, točke 112. i 113.

⁶ Presuda Suda od 13. lipnja 2002., *Nizozemska protiv Komisije*, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

jasan i potpun popis kriterija za utvrđivanje slučajeva u kojima se dva ili više poduzeća u istoj državi članici moraju smatrati jednim poduzetnikom. Komisija je među utvrđenim kriterijima za definiranje „povezanih poduzeća” u okviru definicije „malih i srednjih poduzeća” (MSP) u Preporuci Komisije 2003/361/EZ i Prilogu I. Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014⁷ odabrala one koji su prikladni za potrebe ove Uredbe⁸. Ti bi se kriteriji, s obzirom na područje primjene ove Uredbe, trebali primjenjivati i na MSP-ove i na velike poduzetnike, a njima bi trebalo osigurati da se grupa povezanih poduzeća smatra jednim poduzetnikom za potrebe primjene pravila *de minimis*. Međutim, poduzeća koja nisu u međusobnom odnosu, osim što je svako od njih izravno povezano s istim javnim tijelom ili tijelima, ne bi trebalo smatrati povezanim poduzećima. Stoga bi trebalo uzeti u obzir poseban položaj poduzeća koja su pod kontrolom istog javnog tijela ili više njih, koja mogu samostalno donositi odluke.

- (8) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati samo na potpore koje se dodjeljuju za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa. Poduzetnik korisnik potpore trebao bi stoga biti ovlašten u pisanom obliku za pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa za koju se potpora dodjeljuje. Iako bi aktom o ovlaštenju poduzetnik trebao biti obaviješten o usluzi od općeg gospodarskog interesa za koju se dodjeljuje potpora, on ne mora nužno sadržavati sve detaljne informacije kako je utvrđeno u Odluci Komisije 2012/21/EU⁹.
- (9) S obzirom na posebna pravila koja se primjenjuju u sektorima primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, ribarstva i akvakulture, na činjenicu da se poduzetnici u tim sektorima rijetko ovlašćuju za obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa te s obzirom na rizik da bi iznosi potpore koji su ispod gornje granice utvrđene ovom Uredbom mogli ispunjavati kriterije iz članka 107. stavka 1. UFEU-a u tim sektorima, ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na te sektore.
- (10) S obzirom na sličnosti između prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, s jedne strane, i nepoljoprivrednih proizvoda, s druge strane, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda ako su ispunjeni određeni uvjeti. U tom smislu, aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu koje su potrebne za pripremu proizvoda za prvu prodaju, kao što su žetva, rezanje i vršidba žita ili pakiranje jaja, i prva prodaja preprodavateljima ili prerađivačima ne bi se trebale smatrati preradom i stavljanjem na tržište.
- (11) Sud je utvrdio¹⁰ da se nakon što Unija donese propise o uspostavi zajedničke organizacije tržišta u određenom sektoru poljoprivrede, države članice trebaju suzdržati od poduzimanja mjera koje bi je mogle narušiti ili stvoriti iznimke od nje. Iz tog se razloga ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na potpore čiji je iznos utvrđen na temelju cijene ili količine kupljenih proizvoda ili proizvoda stavljenih na tržište. Ona se

⁷ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

⁸ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

⁹ Odluka Komisije 2012/21/EU od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavka 2. UFEU-a na državne potpore u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa (SL L 7, 11.1.2012., str. 3.).

¹⁰ Presuda Suda od 12. prosinca 2002., *Francuska protiv Komisije*, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, točka 31.

ne bi trebala primjenjivati ni na mjere potpore povezane s obvezom dijeljenja potpore s primarnim proizvođačima.

- (12) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati ni na potpore za izvoz ni potpore koje se uvjetuju upotrebom domaćih proizvoda ili usluga umjesto uvoznih. Općenito, potpore za troškove sudjelovanja na sajmovima ili za troškove studija ili savjetodavnih usluga potrebnih za uvođenje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili trećoj zemlji ne bi trebale činiti potpore za izvoz.
- (13) Ako poduzetnik djeluje u sektorima koji su isključeni iz područja primjene ove Uredbe, ali djeluje i u drugim sektorima ili obavlja druge djelatnosti, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na te druge sektore ili djelatnosti pod uvjetom da predmetna država članica osigura odgovarajućim sredstvima, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u isključenim sektorima ne ostvaruju korist od *de minimis* potpore. Ako se ne može osigurati da djelatnosti u sektorima na koje se primjenjuju niže gornje granice *de minimis* potpore ostvaruju korist od *de minimis* potpore samo do te niže gornje granice, na sve djelatnosti poduzetnika trebalo bi primijeniti najnižu gornju granicu. U skladu s načelima koja se primjenjuju na potpore obuhvaćene člankom 107. stavkom 1. UFEU-a, za *de minimis* potpore trebalo bi smatrati da su dodijeljene u trenutku kad je poduzetnik stekao zakonsko pravo da primi potporu u skladu s važećem nacionalnim pravnim poretom.
- (14) Kako bi se izbjeglo zaobilaženje maksimalnih intenziteta potpore utvrđenih u raznim instrumentima Unije, *de minimis* potpore poduzetnicima koji obavljaju usluge od općeg gospodarskog interesa ne bi se smjele zbrajati s državnim potporama u vezi s istim prihvatljivim troškovima ako bi se takvim zbrajanjem premašio intenzitet potpore koji je za konkretan slučaj utvrđen uredbom o skupnom izuzeću ili odlukom Komisije.
- (15) Ova Uredba ne bi smjela utjecati na primjenu Uredbe (EU) br. XXX na poduzetnike koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa. Države članice trebale bi imati slobodu da se u vezi s potporama koje dodjeljuju za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa oslanjanju na ovu Uredbu ili na Uredbu (EU) br. XXX.
- (16) U svojoj presudi u predmetu *Altmark*¹¹ Sud je utvrdio niz uvjeta koji moraju biti ispunjeni kako naknada za pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa ne bi predstavljala državnu potporu. Tim se uvjetima osigurava da naknada koja je ograničena na neto troškove koji učinkovitim poduzetnicima nastaju pri pružanju usluge od općeg gospodarskog interesa ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Ako ti uvjeti nisu ispunjeni, naknada čini državnu potporu koja se može proglasiti spojivom na temelju primjenjivih pravila Unije. Kako bi se izbjeglo da se ova Uredba primjenjuje s ciljem zaobilaženja uvjeta utvrđenih u presudi *Altmark* te kako bi se izbjegao utjecaj na trgovinu zbog zbrajanja *de minimis* potpore koja se dodjeljuje u skladu s ovom Uredbom s drugi naknadama za istu uslugu od općeg gospodarskog interesa, *de minimis* potpora na temelju ove Uredbe ne se bi smjela zbrajati s bilo kakvom drugom naknadom za istu uslugu, bez obzira na to predstavlja li ona državnu potporu u skladu s presudom u predmetu *Altmark* ili spojivu državnu potporu u skladu s

¹¹ Presuda Suda od 24. srpnja 2003., *Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH i Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, točke od 88. do 93.

Odlukom 2012/21/EU ili u skladu s Komunikacijom Komisije 2012/C 8/03¹². Stoga se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na naknadu primljenu za pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa za koju se dodjeljuju i druge vrste naknade, osim ako ta druga naknada predstavlja *de minimis* potporu u skladu s drugim uredbama o *de minimis* potporama i poštuju se pravila o zbrajanju potpora utvrđena u ovoj Uredbi.

- (17) Radi transparentnosti, jednakog postupanja i pravilne primjene gornje granice *de minimis* potpore, sve bi države članice trebale primjenjivati istu metodu izračuna. Radi lakšeg izračunavanja, iznose potpora koje nisu u obliku gotovinskih bespovratnih sredstava trebalo bi pretvoriti u njihov bruto ekvivalent bespovratnog sredstva. Pri izračunavanju bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za transparentne vrste potpore koje nisu bespovratna sredstva i potpore koje se isplaćuju u više obroka moraju se primijeniti tržišne stope koje prevladavaju u trenutku dodjele takve potpore. Radi jedinstvene, transparentne i jednostavne primjene pravila o državnim potporama, tržišne stope za potrebe ove Uredbe trebale bi biti referentne stope kako su trenutačno određene u Komunikaciji Komisije 2008/C 14/02¹³.
- (18) Radi transparentnosti, jednakog postupanja i učinkovitog praćenja, ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na *de minimis* potpore koje su transparentne. Transparentna potpora je potpora za koju je moguće unaprijed točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva bez potrebe za provođenjem procjene rizika. Takav precizan izračun moguć je, primjerice, za bespovratna sredstva, subvencionirane kamatne stope i ograničene porezne olakšice ili druge instrumente u okviru kojih je određena gornja vrijednost kojom se osigurava da se ne premaši odgovarajuća gornja granica. Određivanje gornje vrijednosti znači da bi, dok god točan iznos potpore nije poznat, država članica trebala pretpostaviti da je iznos potpore jednak gornjoj vrijednosti kako bi se osiguralo da nekoliko mjera potpore zajedno ne premaše gornju granicu utvrđenu u ovoj Uredbi te primjenjivati pravila o zbrajanju.
- (19) Potpore koje se sastoje od dokapitalizacija ne bi se trebale smatrati transparentnim *de minimis* potporama, osim ako ukupan iznos javne dokapitalizacije ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore. Potpore koje se sastoje od mjera rizičnog financiranja u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja, kako je navedeno u novim smjernicama o rizičnom financiranju¹⁴, ne bi trebalo smatrati transparentnim *de minimis* potporama, osim ako se predmetnom mjerom osigurava kapital koji ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore.
- (20) Potpore koje se sastoje od zajmova, uključujući *de minimis* potpore za rizično financiranje u obliku zajmova, trebalo bi smatrati transparentnim *de minimis* potporama ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju tržišnih kamatnih stopa koje prevladavaju u trenutku dodjele potpore. Kako bi se pojednostavnilo postupanje s kratkoročnim zajmovima male vrijednosti, potrebno je utvrditi jasno pravilo koje se lako primjenjuje i kojim se uzima u obzir i iznos zajma i njegovo

¹² Komunikacija Komisije – Okvir Europske unije za državne potpore u obliku naknade za javne usluge (2011.) (SL C 8, 11.1.2012., str. 15).

¹³ Komunikacija Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa (SL C 14, 19.1.2008., str. 6.).

¹⁴ Komunikacija Komisije – Smjernice o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja (SL C 508, 16.12.2021., str. 1.).

trajanje. Za zajmove koji su osigurani kolateralom kojim je pokriveno najmanje 50 % zajma i koji ne prelaze iznos od 3 250 000 EUR i trajanje od pet godina ili 1 625 000 EUR i trajanje od 10 godina trebalo bi smatrati da imaju bruto ekvivalent bespovratnog sredstva koji ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore iz ove Uredbe. Navedeno se temelji na iskustvu Komisije, a pritom se uzima u obzir inflacija od stupanja na snagu Uredbe Komisije (EU) br. 360/2012 i vjerojatna kretanja tijekom razdoblja važenja ove Uredbe. S obzirom na poteškoće povezane s određivanjem bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za potpore dodijeljene poduzetnicima koji možda neće moći otplatiti zajam, ovo se pravilo ne bi trebalo primjenjivati na takve poduzetnike.

- (21) Potpore koje se sastoje od jamstava, uključujući *de minimis* potpore za rizično financiranje u obliku jamstava, trebalo bi smatrati transparentnima ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih u obavijesti Komisije za dotičnu vrstu poduzetnika¹⁵. Kako bi se pojednostavnilo postupanje s kratkoročnim jamstvima kojima je osigurano do 80 % relativno malog zajma, potrebno je utvrditi jasno pravilo koje se lako primjenjuje i kojim se uzima u obzir i iznos temeljnog zajma i trajanje jamstva. To se pravilo ne bi trebalo primjenjivati na jamstva za temeljne transakcije koje ne čine zajam, kao što su jamstva za transakcije vlasničkim instrumentima. Osim toga, države članice mogu za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za jamstva upotrijebiti metodologiju koja je Komisiji prijavljena na temelju neke druge uredbe Komisije u području državnih potpora koja se primjenjuje u tom trenutku i koju je Komisija prihvatila kao usklađenu s Obavijesti o jamstvima¹⁶ ili bilo kojom obavijesti koja je zamjenjuje, pod uvjetom da se prihvaćena metodologija izričito odnosi na vrstu jamstva i vrstu temeljne transakcije koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. S obzirom na poteškoće povezane s određivanjem bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za potpore dodijeljene poduzetnicima koji možda neće moći otplatiti zajam, ovo se pravilo ne bi trebalo primjenjivati na takve poduzetnike.
- (22) Ako se program *de minimis* potpora provodi preko financijskih posrednika, trebalo bi osigurati da oni ne primaju državnu potporu. To se, na primjer, može učiniti tako da se od financijskih posrednika koji ostvaruju korist od državnih jamstava zahtijeva plaćanje premije u skladu s tržišnim uvjetima ili potpuno prenošenje svih pogodnosti na krajnje korisnike ili poštovanjem gornje granice *de minimis* potpore i drugih uvjeta iz ove Uredbe na razini posrednika.
- (23) Ako mjera potpore ne sastoji od bespovratnih sredstava, zajma, jamstva, dokapitalizacije, mjere rizičnog financiranja u obliku vlasničkog ili kvazivlasničkog ulaganja, ograničenih poreznih olakšica ili drugih instrumenata u okviru kojih je određena gornja vrijednost, Komisija bi po primitku prijave države članice trebala ispitati rezultira li ta mjera potpore bruto ekvivalentom bespovratnog sredstva koji ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore te bi stoga mogla biti obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.
- (24) Komisija bi trebala moći provjeriti usklađenost s pravilima o državnim potporama, a posebno usklađenost potpore dodijeljene na temelju pravila o *de minimis* potporama s

¹⁵ Na primjer, Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstva (SL C 155, 20.6.2008., str. 10.).

¹⁶ *Ibid.*

tim pravilima. U skladu s načelom lojalne suradnje utvrđenim u članku 4. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji, države članice trebale bi olakšati ispunjavanje te zadaće utvrđivanjem potrebnih instrumenata kojima se osigurava da ukupni iznos *de minimis* potpore koja se dodjeljuje jednom poduzetniku za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa ne premaši ukupnu dopuštenu gornju granicu. Države članice trebale bi imati obvezu pratiti dodijeljene potpore kako ne bi premašile odgovarajuće gornje granice te osigurati poštovanje pravila o zbrajanju. Kako bi ispunile tu obvezu, države članice trebale bi putem registra na razini Unije ili na nacionalnoj razini dostavljati potpune informacije o dodijeljenim *de minimis* potporama i voditi računa o tome da se dodjelom novih potpora ne premaši odgovarajuća gornja granica.

- (25) Uzimajući u obzir legitimni interes transparentnosti povezan s pružanjem informacija javnosti o upotrebi državnih sredstava, nakon razmatranja potrebe za transparentnošću u odnosu na prava na temelju pravila o zaštiti podataka, Komisija zaključuje da je objava imena korisnika potpore kad je korisnik potpore fizička osoba ili pravna osoba koja nosi imena fizičkih osoba opravdana. Pravilima o transparentnosti nastoji se postići bolja usklađenost, veća odgovornost, uzajamna provjera te, u konačnici, učinkovitija javna potrošnja.
- (26) Ova Uredba ne utječe na zahtjeve prava Unije u području javne nabave ili dodatne zahtjeve utvrđene u UFEU-u ili u sektorskom zakonodavstvu Unije.
- (27) Uzimajući u obzir potrebu da Komisija učestalo revidira *de minimis* potpore koje se odobravaju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa, razdoblje primjene ove Uredbe trebalo bi ograničiti.
- (28) Nakon isteka ove Uredbe države članice trebale bi imati razdoblje prilagodbe od šest mjeseci u pogledu *de minimis* potpora obuhvaćenih ovom Uredbom,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene

- 1. Ova se Uredba primjenjuje na potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju uslugu od općeg gospodarskog interesa u smislu članka 106. stavka 2. UFEU-a.
- 2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
 - (a) potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima u sektorima ribarstva i akvakulture obuhvaćenima područjem primjene Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷;
 - (b) potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima u primarnoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda;
 - (c) potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima u sektoru prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, u sljedećim slučajevima:

¹⁷ Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000, SL L 354, 28.12.2013., str. 1.

- i. ako se iznos potpore utvrđuje na temelju cijene ili količine tih proizvoda koji su kupljeni od primarnih proizvođača ili koje dotični poduzetnici stavljaju na tržište;
 - ii. ako su potpore uvjetovane njihovim djelomičnim ili potpunim prenošenjem na primarne proizvođače;
 - (d) potpore za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice, odnosno potpora u izravnoj vezi s izvezenim količinama, uspostavom i funkcioniranjem distribucijske mreže ili drugim tekućim izdacima koji su povezani s izvoznom djelatnošću;
 - (e) potpore koje se uvjetuju upotrebom domaćih proizvoda ili usluga umjesto uvoznih.
3. Ako poduzetnik djeluje i u sektorima iz stavka 2. točke (a), (b) ili (c) i u jednom ili više sektora obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe ili obavlja druge djelatnosti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, ova se Uredba primjenjuje na te sektore ili djelatnosti i na potpore dodijeljene u vezi s tim sektorima odnosno djelatnostima samo ako predmetna država članica osigura odgovarajućim sredstvima, kao što je razdvajanje djelatnosti ili razdvajanje računa, da djelatnosti u sektorima isključenima iz područja primjene ove Uredbe ne ostvaruju korist od *de minimis* potpore dodijeljene u skladu s ovom Uredbom.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „poljoprivredni proizvodi” znači proizvodi navedeni u Prilogu I. UFEU-u, osim proizvoda ribarstva i akvakulture utvrđenih u Uredbi (EU) br. 1379/2013;
 - (b) „prerada poljoprivrednih proizvoda” znači svaki postupak proveden na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je isto poljoprivredni proizvod, osim aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu koje su potrebne za pripremu biljnih ili životinjskih proizvoda za prvu prodaju;
 - (c) „stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda” znači držanje ili izlaganje poljoprivrednog proizvoda u cilju prodaje, ponuda na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prve prodaje preprodavateljima i prerađivačima koju obavlja primarni proizvođač i svih djelatnosti povezanih s pripremom proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja krajnjim potrošačima koju obavlja primarni proizvođač smatra se stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda ako se odvija u zasebnim za to namijenjenim prostorima.
2. Za potrebe ove Uredbe pojam „jedan poduzetnik” uključuje sva poduzeća koja su barem u jednom od sljedećih odnosa jedan prema drugom:
- (a) jedno poduzeće ima većinu glasačkih prava dioničara ili članova u drugom poduzeću;
 - (b) jedno poduzeće ima pravo imenovati ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela drugog poduzeća;

- (c) jedno poduzeće ima pravo na ostvarivanje vladajućeg utjecaja nad drugim poduzećem na temelju ugovora sklopljenog s tim poduzećem ili na temelju odredbe njegova osnivačkog akta ili statuta;
- (d) jedno poduzeće, koje je dioničar ili član u drugom poduzeću, samostalno kontrolira, u skladu s dogovorom s drugim dioničarima ili članovima tog poduzeća, većinu glasačkih prava dioničara ili glasačkih prava članova u tom poduzeću.

Poduzeća koja su u bilo kojem odnosu iz stavka 2. točaka od (a) do (d) preko jednog ili više drugih poduzeća također se smatraju jednim poduzetnikom.

Članak 3.

De minimis potpore

1. Ako potpore dodijeljene poduzetnicima za pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa ispunjavaju uvjete propisane ovom Uredbom, smatra se da ne ispunjavaju sve kriterije iz članka 107. stavka 1. UFEU-a te se stoga izuzimaju od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora.
2. Ukupan iznos *de minimis* potpora koje se po državi članici dodjeljuju jednom poduzetniku koji pruža usluge od općeg gospodarskog interesa ne smije premašiti 650 000 EUR tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine. Razdoblje od tri fiskalne godine određuje se na temelju fiskalnih godina koje poduzetnik primjenjuje u predmetnoj državi članici.
3. *De minimis* potpora smatra se dodijeljenom u trenutku kad poduzetnik u skladu s primjenjivim nacionalnim pravnim poretkom stekne zakonsko pravo na primanje potpore, neovisno o datumu isplate *de minimis* potpore poduzetniku.
4. Gornja granica od 650 000 EUR utvrđena u stavku 2. primjenjuje se bez obzira na oblik *de minimis* potpore i na cilj koji se namjerava postići tom potporom te neovisno o tome financira li se potpora koju dodjeljuje država članica u cijelosti ili djelomično iz sredstava koja potječu iz Unije, a pod kontrolom su te države članice.
5. Za potrebe gornje granice iz stavka 2. potpore se izražavaju kao gotovinska bespovratna sredstva. Svi iznosi koji se primjenjuju su bruto iznosi, to jest iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Ako se potpora ne dodjeljuje u obliku bespovratnih sredstava, iznos potpore jednak je bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva.
6. Potpore koje se isplaćuju u više obroka moraju se diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontna je stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore.
7. Ako bi se dodjelom novih *de minimis* potpora za usluge od općeg gospodarskog interesa premašila odgovarajuća gornja granica *de minimis* potpore utvrđena u stavku 2., ni jedna od tih novih potpora ne može imati koristi od ove Uredbe.
8. U slučaju spajanja ili preuzimanja, da bi se utvrdilo premašuje li bilo kakva nova *de minimis* potpora koja se dodjeljuje novom poduzetniku ili poduzetniku preuzimatelju odgovarajući prag *de minimis* potpore, u obzir se uzimaju sve prethodne *de minimis* potpore dodijeljene svim poduzetnicima koji su uključeni u spajanje. *De minimis* potpore koje su zakonito dodijeljene prije spajanja ili preuzimanja ostaju zakonite.

9. Ako se jedan poduzetnik podijeli na dva ili više zasebnih poduzetnika, *de minimis* potpora dodijeljena prije podjele dodjeljuje se poduzetniku koji je od nje ostvario korist, a to je načelno poduzetnik koji je preuzeo djelatnosti za koje je korištena *de minimis* potpora. Ako takva raspodjela nije moguća, *de minimis* potpora razmjerno se dodjeljuje na temelju knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog kapitala novih poduzetnika na datum kad je podjela stupila na snagu.

Članak 4.

Izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva

1. Ova se Uredba primjenjuje samo na potpore za koje je moguće unaprijed točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva bez potrebe za provođenjem procjene rizika („transparentne potpore”).
2. Potpore koje se sastoje od bespovratnih sredstava ili subvencioniranih kamatnih stopa smatraju se transparentnim *de minimis* potporama.
3. Potpore koje se sastoje od zajmova smatraju se transparentnim *de minimis* potporama:
 - (a) ako se nad poduzetnikom ne provodi skupni postupak u slučaju nesolventnosti niti on, u skladu s nacionalnim pravom, ispunjava kriterije da se nad njim pokrene skupni postupak u slučaju nesolventnosti na zahtjev vjerovnika. U slučaju velikih poduzetnika, korisnik je u situaciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu B–; i
 - (b) ako je zajam osiguran kolateralom kojim je pokriveno najmanje 50 % zajma i zajam iznosi ili 3 250 000 EUR u razdoblju od pet godina ili 1 625 000 u razdoblju od 10 godina; ako je zajam manji od tih iznosa ili je odobren na razdoblje kraće od pet odnosno 10 godina, bruto ekvivalent bespovratnog sredstva tog zajma izračunava se kao razmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene u članku 3. stavku 2.; ili
 - (c) ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju referentne stope primjenjive u trenutku dodjele.
4. Potpore koje se sastoje od dokapitalizacija smatraju se transparentnim *de minimis* potporama samo ako ukupan iznos javne dokapitalizacije ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore.
5. Potpore koje se sastoje od mjera rizičnog financiranja u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja smatraju se transparentnim *de minimis* potporama ako kapital koji se osigurava jednom poduzetniku ne premašuje gornju granicu *de minimis* potpore.
6. Potpore koje se sastoje od jamstava smatraju se transparentnim *de minimis* potporama ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) ako se nad poduzetnikom ne provodi skupni postupak u slučaju nesolventnosti niti on, u skladu s nacionalnim pravom, ispunjava kriterije da se nad njim pokrene skupni postupak u slučaju nesolventnosti na zahtjev vjerovnika. U slučaju velikih poduzetnika, korisnik je u situaciji koja odgovara barem kreditnom rejtingu B–; i
 - (b) ako jamstvo ne premašuje 80 % temeljnog zajma i zajamčeni iznos je 4 875 000 EUR i trajanje jamstva pet godina ili je zajamčeni iznos 2 437 500 i

trajanje jamstva 10 godina; ako je zajamčeni iznos manji od tih iznosa ili se jamstvo odnosi na razdoblje kraće od pet odnosno 10 godina, bruto ekvivalent bespovratnog sredstva tog jamstva izračunava se kao razmjerni dio odgovarajuće gornje granice utvrđene u članku 3. stavku 2.; ili

- (c) ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih u obavijesti Komisije; ili
 - (d) prije provedbe,
 - i. ako je metodologija upotrijebljena za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva prijavljena Komisiji na temelju neke druge uredbe Komisije u području državnih potpora koja se primjenjuje u tom trenutku i koju je Komisija prihvatila kao usklađenu s Obavijesti o jamstvima ili bilo kojom obavijesti koja je zamjenjuje; i
 - ii. ako se ta metodologija izričito odnosi na vrstu jamstva i vrstu temeljne transakcije koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe.
7. Potpore koje se sastoje od drugih instrumenata smatraju se transparentnim *de minimis* potporama ako je u okviru tog instrumenta određena gornja vrijednost kojom se osigurava da se ne premaši odgovarajuća gornja granica.

Članak 5.

Zbrajanje potpora

1. *De minimis* potpore dodijeljene u skladu s ovom Uredbom ne smiju se zbrajati s državnim potporama u vezi s istim prihvatljivim troškovima niti s državnim potporama za istu mjeru rizičnog financiranja ako bi se takvim zbrajanjem premašio intenzitet potpore ili iznos potpore koji je za konkretan slučaj utvrđen uredbom o skupnom izuzeću ili odlukom Komisije.
2. *De minimis* potpore na temelju ove Uredbe mogu se zbrajati s *de minimis* potporama iz drugih *de minimis* uredbi do gornje granice utvrđene u članku 3. stavku 2.
3. *De minimis* potpore na temelju ove Uredbe ne smiju se zbrajati s bilo kakvom drugom naknadom za istu uslugu, bez obzira na to predstavlja li ona državnu potporu ili ne.

Članak 6.

Praćenje

1. Ako država članica poduzetniku namjerava dodijeliti *de minimis* potporu u skladu s ovom Uredbom, ona tog poduzetnika pismeno obavještuje o predviđenom iznosu potpore izraženom u obliku bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva, o usluzi od općeg gospodarskog interesa za koju se dodjeljuje i o tome da je riječ o *de minimis* potpori, izričito upućujući na ovu Uredbu te navodeći njezin naslov i upućivanje na objavu u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ako se *de minimis* potpora u skladu s ovom Uredbom dodjeljuje različitim poduzetnicima na temelju programa i ako se u okviru tog programa tim poduzetnicima dodjeljuju različiti iznosi pojedinačnih potpora, predmetna država članica može odlučiti tu obvezu ispuniti tako da poduzetnike obavijesti o fiksnom iznosu koji odgovara

najvišem iznosu potpore koji će se dodijeliti u okviru tog programa. U tom će se slučaju taj fiksni iznos upotrijebiti za provjeru poštovanja gornje granice iz članka 3. stavka 2.

3. Prije dodjele potpore država članica od poduzetnika koji obavlja usluge od općeg gospodarskog interesa mora dobiti pismenu ili elektroničku izjavu o svim *de minimis* potporama na temelju ove Uredbe ili drugih uredbi o *de minimis* potporama koje je primio u prethodne dvije fiskalne godine i u tekućoj fiskalnoj godini.
4. Države članice osiguravaju dostupnost središnjeg registra *de minimis* potpora koji sadržava potpune informacije o svim *de minimis* potporama koje je bilo koje tijelo u predmetnoj državi članici dodijelilo poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa. Taj središnji registar *de minimis* potpora uspostavlja se u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe. Središnji registar *de minimis* potpora mora omogućavati jednostavan pristup informacijama. Informacije se objavljuju u obliku podatkovne tablice nezaštićene vlasničkim pravima koja omogućuje pretraživanje, izdvajanje, preuzimanje i jednostavno objavljivanje na internetu, npr. u formatu CSV ili XML. Središnji registar *de minimis* potpora mora biti dostupan na internetskim stranicama bez ikakvih ograničenja, kao što je prethodna registracija korisnika. Alternativno, države članice mogu potpune informacije o svim *de minimis* potporama koje je dodijelilo bilo koje tijelo u predmetnoj državi članici dostaviti u registru na razini Unije, ako takav registar postane dostupan. Države članice objavljuju informacije iz stavka 6. u središnjem registru na nacionalnoj razini ili na razini Unije za sve *de minimis* potpore koje je dodijelilo bilo koje tijelo u predmetnoj državi članici države najkasnije u roku od 20 radnih dana od dodjele potpore. Stavci od 1. do 3. prestaju se primjenjivati na državu članicu od trenutka kad informacije iz nacionalnog središnjeg registru ili, alternativno, u središnjem registru Unije obuhvate razdoblje od tri fiskalne godine za sve *de minimis* potpore koje je dodijelila ta država članica.
5. Država članica dodjeljuje novu *de minimis* potporu u skladu s ovom Uredbom tek nakon što je utvrdila da se novom potporom ukupan iznos *de minimis* potpora koje su dodijeljene predmetnom poduzetniku neće povećati na razinu višu od gornje granice iz članka 3. stavka 2. i da su ispunjeni svi uvjeti iz ove Uredbe.
6. Države članice objavljuju sljedeće informacije u središnjem registru *de minimis* potpora na razini Unije ili na nacionalnoj razini:
 - (a) podaci o korisniku, uključujući ime korisnika i njegovu identifikacijsku oznaku (identifikacijski broj i vrsta identifikacije);
 - (b) iznos potpore;
 - (c) datum dodjele potpore;
 - (d) davatelj potpore;
 - (e) instrument potpore;
 - (f) predmetni sektor kojem je namijenjena naknada na temelju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici utvrđene Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸.

¹⁸ Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i

7. Države članice evidentiraju i prikupljaju sve informacije o primjeni ove Uredbe. Takva evidencija sadržava sve informacije potrebne za dokazivanje ispunjavanja uvjeta iz ove Uredbe. Evidencije o pojedinačnim *de minimis* potporama čuvaju se tijekom 10 fiskalnih godina od datuma kad je potpora dodijeljena. Evidencije o programima *de minimis* potpora čuvaju se 10 godina od datuma kad je dodijeljena posljednja pojedinačna potpora u okviru takvog programa.
8. Predmetna država članica na pisani zahtjev Komisije u roku od 20 radnih dana, ili u duljem roku navedenom u tom zahtjevu, Komisiji dostavlja sve informacije koje Komisija smatra potrebnima kako bi ocijenila jesu li ispunjeni uvjeti iz ove Uredbe, a posebno o ukupnom iznosu *de minimis* potpora na temelju Uredbe ili drugih uredaba o *de minimis* potporama koje je primio bilo koji poduzetnik.

Članak 7.

Prijelazne odredbe

1. Ova se Uredba primjenjuje na *de minimis* potpore za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa koje su dodijeljene prije datuma njezina stupanja na snagu ako potpora ispunjava sve uvjete utvrđene u ovoj Uredbi. Svaka potpora za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa koja ne ispunjava te uvjete ocjenjuje se u skladu s relevantnim odlukama, okvirima, smjernicama, komunikacijama i obavijestima.
2. Za svaku pojedinačnu *de minimis* potporu dodijeljenu od 25. travnja 2012. do 31. prosinca 2023. koja ispunjava uvjete iz Uredbe (EU) br. 360/2012 smatra se da ne ispunjava sve kriterije iz članka 107. stavka 1. UFEU-a te se stoga izuzima od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.
3. Nakon isteka razdoblja važenja ove Uredbe ili u slučaju njezine izmjene, svi programi *de minimis* potpora koji ispunjavaju uvjete ove Uredbe mogu se valjano provoditi u daljnjem razdoblju od šest mjeseci.

Članak 8.

Stupanje na snagu i razdoblje primjene

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2024.

Primjenjuje se do 31. prosinca 2030.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Komisiju

određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (Tekst značajan za EGP) (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

Predsjednica
Ursula von der Leyen